

Kemikaliegranskningsfunktionen

Informationsblad – April 2020

Trafikverkets Kemikaliegranskningsfunktion ger ut informationsblad ett par gånger om året. Syftet är att sprida nyheter inom kemikalieområdet som berör Trafikverkets verksamheter. Informationsbladet berör nyheter gällande kemiska produkter och farliga ämnen i material och varor.

GRANSKNINGSFUNKTIONEN INFORMERAR

Summering av granskningsåret 2019

Under 2019 skickades det in drygt 1650 kemiska produkter för granskning till Trafikverkets kemikaliehanteringssystem Chemsoft. Den genomsnittliga granskningstiden var 1,8 arbetsdagar och inget enskilt ärende överskred 5 arbetsdagar innan beslut.

Närmare 200 produkter blev returnerade pga. ofullständig information eller att produkten var en vara alternativt hygienprodukt. Dessa fick utlåntagaren Ej fullständigt.

Trafikverkets grupp	Antal granskade produkter
! -Ej märkningspliktig	302
A -Tillåten	396
B -Riskminskning	712
C -Utfasning	43
D -Förbjuden	16

Antalet produkter som skickades in för granskning har ökat jämfört med föregående år. Cirka 42 % av produkterna klarade Trafikverkets kriterier för Grupp A. Lika stor andel motsvarar de produkter som klassades i Grupp B. Totalt blev 43 produkter granskade till C-Utfasning under 2019. Av dessa användes endast 11 produkter. Utöver dessa användes 2 produkter i grupp D-förbjuden med tillåtet användningsområde.

Trafikverket har som mål att fasa ut användningen av kemiska produkter som innehåller utfasningsämnen. Utfasningsarbetet har resulterat i att antalet använda produkter med utfasningsämnen har minskat från över 70 stycken per år 2009 till att de senaste åren ligga runt 10-talet produkter.

Mer information om Trafikverkets måluppfyllelse finns på [hemsidan](#).

Uppdaterade riktlinjer för kemiska produkter samt material och varor

Från och med 1 januari 2020 gäller version 7 för de båda riktlinjerna TDOK 2010:310, Kemiska produkter – granskningskriterier och krav för Trafikverket och TDOK 2012:22 Material och varor – krav och kriterier avseende innehåll av farliga ämnen.

Några av förändringarna:

- **Fler undantag i TDOK 2012:22**

Fler undantag har lagts till i TDOK 2012:22 i avsnitt 3. Utöver Jord- berg och schaktmassor är följande varugrupper exkluderade från riktlinjen:

- Infästningsdetaljer bestående av metall, metallegeringar eller förzinkad metall som enda material.
- Varor enbart bestående av naturliga sten och bergmaterial, exempelvis kantsten.
- Varor tillverkade enbart av obehandlat trä.

- **Utökade redovisningskrav i TDOK 2012:22**

I TDOK 2012:22 avsnitt 5.2.3 utökas redovisningskraven med att entreprenören under projektets genomförande regelbundet ska redovisa dokumentation för beställaren. Regelbundenheten bestäms utifrån projektets storlek och omfattning.

- **Uppdaterad förbudslista**

Trafikverkets förbudslista finns i TDOK 2010:310 och TDOK 2012:22. Förbudslista innehåller ämnen som är förbjudna enligt lag eller andra farliga ämnen som Trafikverket har beslutat att avveckla för att ersätta med mindre hälso- och miljöfarliga produkter. I version 7 har förbudslistan förtydligats för att underlätta för leverantörer och entreprenörer att stämma av förbudslistan utifrån lagkravbaserad information.

De uppdaterade riktlinjerna finns tillgängliga på [kemikaliesidorna](#) och [materialsidorna](#).

Chemsoft – Trafikverkets kemikaliehanteringssystem

- **Ansökan om granskning**

Närmare 200 produkter returnerades under 2019 och fick utlåntaget Ej fullständigt. Därför kommer här en påminnelse om vad som är viktigt att tänka på innan en kemisk produkt skickas in för granskning:

- Säkerhetsdatabladet ska inte vara äldre än 5 år
- Säkerhetsdatabladet ska vara på svenska
- Produkten ska vara klassificeras enligt CLP
- Endast kemiska produkter kommer att granskas

En påminnelse om detta finns även i ansökningsblanketten i Chemsoft.

Information till dig som skickar in ett ärende för granskning

- Den aktuella versionen av säkerhetsdatabladet ska vara max 5 år gammal
- Säkerhetsdatabladet ska vara på svenska
- Säkerhetsdatabladet ska vara klassificerat enligt CLP (EG nr 1273/2008)
- Granskning sker endast för kemiska produkter, varor granskas ej

Ansökningsblankett Alla språk

Ansökningsblankett **Ansökan om granskning av produkt**

Datum: 2020-03-13

Uppgifter om produkten

Produktnamn *	Leverantör *

- **Användning av produkter i Produktlistan**

Produktlistan i Chemsoft kan med fördel användas i det aktiva produktvalet. Dock är det några saker att tänka på innan en produkt i Produktlistan börjar användas:

Produkter som är klassade som Ej märkningspliktiga och Grupp A kan användas och kopplas till verksamhetens kemikalieförteckning utan villkor.

Produkter som är klassade i Grupp B i Produktlistan kan också kopplas till kemikalieförteckningen, men då gäller att villkoren för B-produkter ska uppfyllas innan produkten används. För dessa produkter ska även en dokumenterad produktvalsanalys genomföras.

Produkter som är klassade i Grupp C ska alltid skickas in för granskning av den egna verksamheten. Detta innebär att befintliga C-produkter i Produktlistan **inte** får användas och inte heller kopplas till en kemikalieförteckning. Endast den C-produkt som skickats in för granskning av den egna verksamheten får kopplas till kemikalieförteckningen. Villkoren för C-produkter gäller och ska uppfyllas **innan** produkten används. Detsamma gäller för produkter som är klassade i Grupp D med ett tillåtet användningsområde (enligt förbudslistan i TDOK 2010:310).

Produkter som är klassade i Grupp D utan tillåtet användningsområde är förbjudna och ska varken användas eller kopplas till en kemikalieförteckning.

Mer information om villkor samt mallar finns på [kemikaliesidorna](#).

Ny datorbaserad kurs om Trafikverkets materialkrav

Innan sommaren kommer en ny datorbaserad kurs om Trafikverkets krav på farliga ämnen i material och varor att lanseras!

Kursen riktar sig till för dig som jobbar med planering, projektering, byggnation samt drift och underhåll i Trafikverkets verksamhet.

Kursen kommer att finnas tillgänglig på Lärtorget och tar cirka 45 minuter att genomföra.

▶	Modul 1 - Kraven
▶	Modul 2 - Klassning
▶	Modul 3 - Tillämpning
▶	Modul 4 - Särskilda villkor
▶	Modul 5 - Verifiering
▶	Modul 6 - Skapa Materialförteckning

OMVÄRLDSBEVAKNING

REACH – Kandidatförteckningen

Den 16 januari 2020 uppfördes fyra nya ämnen/ämnesgrupper på Echa:s kandidatförteckning:

- 2-benzyl-2-dimethylamino-4'-morpholinobutyrophenone, CAS 119313-12-1
- 2-methyl-1-(4-methylthiophenyl)-2-morpholinopropan-1-one, CAS 71868-10-5
- Diisohexyl phthalate, CAS 71850-09-4
- Perfluorobutane sulfonic acid (PFBS) och dess salter

Kandidatförteckningen

Totalt finns nu 205 ämnen upptagna på kandidatförteckningen. Förteckningen består av s.k. SVHC-ämnen, ämnen som har särskilt farliga egenskaper och är föremål för framtida tillståndsplikt.

Ingen av dessa ämnen förekommer i kemiska produkter som finns granskade i Trafikverkets kemikaliehanteringssystem Chemsoft. Kandidatförteckningen uppdateras varje halvår och finns tillgänglig på Echa:s [hemsida](#).

Nytt kriterie för hormonstörande ämnen

Trafikverkets kriterier är harmoniserade med BASTA. Det nya kriterie 5 för hormonstörande ämnen trädde i kraft den 1 januari i år. Fram till och med den 1 juli i år sker en övergångsperiod, så att branschen har tid att anpassa sig till det nya kriteriet. EDS-databasen, som hittills utgjort grunden för kriterie 5 kommer att försvinna efter den 1 juli och därefter bara innebära ett informationskrav för BASTAs leverantörer.

Endocrine Disrupting

En vägledning till kriteriet har tagits fram, där Trafikverket har deltagit i referensgruppen. Till vägledningsdokumentet har BASTA även tagit fram en förenklad handledning. Denna handledning ska fungera som ett stöd till branschen för att tillämpa det nya kriteriet. Vägledning samt handledning finns på BASTAs [hemsida](#) om hormonstörande ämnen.

Mer information gällande hur produkter i Trafikverkets verksamhet omfattas av det nya kriteriet kommer i ett separat informationsblad.

Trafikverkets Kemikaliegranskningsfunktion

E-mail:
granskningsfunktionen@trafikverket.se

Hemsida:
www.trafikverket.se/kemikaliehantering
www.trafikverket.se/materialkrav

Trafikverkets kontaktcenter,
Tel: 0771-921 921

Utredare Material och Kemiska produkter

Jenny Fredriksson, e-mail: jenny.fredriksson@trafikverket.se

Karin Grip, e-mail: karin.grip@trafikverket.se

Stephanie Hannoun, e-mail: stephanie.hannoun@trafikverket.se

Anna-Karin Strand, e-mail: anna-karin.strand@trafikverket.se